

gen saa hurtigt, som jeg formaaede, og jeg ser heller ikke rettere, end at Forlangendet om nu at forelægge et fuldstændigt Forslag ikke vilde være muligt at opfylde. I Forbindelse med Betragtningen om, hvilken Interesse jeg har viist for at fremme Foretagendet, skal jeg gjøre opmærksom paa, at dersom min Gutmælske ikke laar mig fuldstændig feil, var Initiativet til at fremme denne Sag taget fra Finansministeriets Side, længe førend disse Udtalelser fra Kjøbenhavns Handelsstand kom frem i den saakaldte Børsadresse. Smød Lovforslagets Affattelse og særlig mod § 3 er indvendt, at den skulde give Finansministeren en Myndighed til at sride til Expropriation, endnu førend Foretagendets Udførelse var blevet endelig vedtaget ogsaa fra Rigsdagens Side. Jeg ser ikke rettere, end at Loven efter sin Affattelse giver al fornøden Betryggelse i saa Henseende. Lovens § 2 bestemmer, at de Beløb, der medgaa til Anlægget, skulle bevilges paa Finansloven, og naar saa § 3 har Bestemmelse om, hvorledes i fornødent Fald Arealerne skulle erhverves ved Expropriation, naar det ikke kan ske paa anden Maade, ser jeg ikke rettere, end at Bestemmelserne i Paragrafen først kunne komme til Anvendelse, naar Wilkaaret i § 2 er opfyldt, at Bevillingen er givet paa Finansloven. I ethvert Tilfælde har Hensigten med Affattelsen af Lovforslaget været at bestemme dette. En anden Anke mod, eller ialtfald en Bemærkning i Anledning af Affattelsen af § 3, som er fremkommen, er den, at det formentlig skulde være rettere at indskrænke Expropriationsretten til enkelte ganske bestemte Arealer, navnlig til det Areal, hvor det allerede har viist sig, at man ikke ved Overenskomst kunde naae frem. Det forekommer mig nu i og for sig at være mindre rigtigt at lade en Expropriationslov tage saa ubelukkende Sigte paa en enkelt Eiendom, og det forekommer mig heller ikke at være hensigtsmæssigt i og for sig, da det vel er muligt, at man, hvis man ved Udarbejdelsen af de endelige Planer kommer til det Resultat, at der behøves Arealer udenfor de af Kommissionen forudsatte, ved Erhvervelsen af disse Tiløgsarealer kunde komme til at staa ligeoverfor de samme Vanskeligheder, i hvilke man allerede nu staar overfor det Classenfte Fideikommis' Eiendomme, nemlig, at man ikke kan faae dem uden igjennem Expropriation. Det forekommer mig, at det ogsaa af Hensyn hertil vilde være urigtigt nu at indskrænke Expropriationsretten til kun at kunne gjøres gjældende ligeoverfor en enkelt Grundeier. Dertil kommer, at det jo muligvis kan vise sig ved den endelige Udarbejdelse af Planerne, at man ikke vil være istand til at opfylde de Wilkaar, som Kjøbenhavns Magistrat har sat under de foreløbig førte Forhandlinger for Udstaaelsen af Gaden, navnlig med Hensyn til Raakaanlægget, saaledes at det ogsaa kunde blive nødvendigt af Hensyn hertil at benytte Expropriations-

bestemmelsen i § 3. Det forekommer mig i det Hele taget, naar Foretagendet erkjendes at være af en saadan Betydning og Bestaffenhed, at Expropriationen er tilladelig, at være det Rigtige, at Expropriationsretten gives uden Begrænsning, saaledes altsaa, at den kan anvendes ligeoverfor alle andre Eiendomsinteresser, som kunne stille sig mod Foretagendets Udførelse. — Da det ærede Medlem for Densets Amts 1ste Valgkreds (Falbe Hansen) udtalte sig om den Forbindelse, der efter hans Mening var mellem de tre Spørgsmaal, Tilveiebringelse af et Frilager, Tilveiebringelse af en Frihavn og Udbudelse af Kjøbenhavns Havn overhovedet, angstede det mig noget, idet jeg fra Først af opfattede det ærede Medlem, som om han mente, at disse Spørgsmaal skulde finde samlet Afgjørelse under Et, thi det vilde efter min Mening — og den Mening er jeg ikke ene om — være det Samme som at udfylde Sagen paa aldeles ubestemt, sandsynligvis meget lang Tid. Men efter hvad det ærede Medlem udtalte ved Slutningen af sit Foredrag, maa jeg antage, at det kun var hans Ønske, at Udvalget ogsaa skulde have sin Opmærksomhed rettet paa de Muligheder, som foreligge for Løsningen af de to andre Spørgsmaal, men uden at Afgjørelsen af det her foreliggende Spørgsmaal skal være afhængig af, at man til samme Tid kommer til endelig Beslutning om de to andre Spørgsmaal. For mig staar det ganske vist saaledes, at Spørgsmaalet om Udbudelsen af Frilageret paa Kjøbenhavns Toldbod ikke staar i nogen nyere Forbindelse med Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af en Frihavn, og jeg kunde endog sige, af Pladsen for en saadan. Dog vil jeg gjøre en Undtagelse derved, nemlig den: Dersom man kunde tænke sig, at en Del af Kjøbenhavns nuværende gamle Havn nær op til Toldboden kunde gjøres til Frihavn, erkjender jeg, at saa stod Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af nye Frilagere ikke i en fjernere Forbindelse med Tilveiebringelse af en Frihavn; men det er givet — jeg maa ialtfald efter Kommissionens Udtalelse betragte det som givet — at en Frihavn ikke vil kunne tilveiebringes i Kjøbenhavns gamle Havn, ialtfald ikke i Nærheden af Toldboden, og saa have disse to Spørgsmaal ikke mere for mig noget med hinanden at gjøre. Og den Betragtning, glæder det mig, deles af flere ærede Medlemmer, der have havt Ordet. Jeg tror heller ikke, at man med Føie vilde kunne stille det saaledes, at man vilde kunne spare noget Væsentligt ved Tilveiebringelsen af Frilagre, naar det skete samtidig med og i Forbindelse med Tilveiebringelsen af Frihavnen. Besparelsen vilde efter min Formening indskrænke sig til selve Arealet, til Erhvervelsen af Grundten, til Opsjælse af Frilager, thi hvad enten Frilageret opføres paa den gamle Toldbodplads eller andetsteds, maa det efter min Formening være af samme Indretning og Omfang. Jeg driste,